

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

MIILANG

AASTAST 1925

APRILL 2013

PERSOONID

Aime Punga
(8-10)
&
Linda Tarto
(16-17)

KOOLIKAPID

Garderoobis
(5)
&
Riietusruumis
(6-7)

UURIMISTÖÖ

Mis see on?
(12-13)
&
Nõuanded
(14-15)

Kappi ja kapist välja!

Aprilli selgroog on murtud - küll tasakesi, aga siiski, on kätte jõudnud kevad. Jagan seda kevaderõõmu koos Sinuga, mullegi meeldib pärast tundide lõppu joosta õue päikese kätte, et saada värsket õhust energiat ja leevendada tekkinud kevadväsimust. Seljataga on kaunis kevadkontsert, titepäev ja ukse ees viimase koolikella aktus ning abiturientide eksamiralli.

Sellegipoolest, armas treffnerist, tahan loota, et kevadega Sinu hoolsus ja kohusetunne kuhugi ei kao. Lõppenud perioodil ilmnes mitmeid kahetsusväärseid lugusid seoses meie endi hooletusse jäetud asjadega. Küll olid kapid lukustamata, õpikud ja jalanõud laiali või sootuks kadunud. Hästi kavatses aprillinaljast sai kellegi jaoks hoopis nukker pärastlõuna ning koolimaja oleks meie lohakuse tõttu jäänud koristamata. Kehalise kasvatusriietusruumist on peagi saamas ladu, sest õpilaste pead on laiali – elementaarseid asju unustatakse maha ega tulda kunagi otsima. Leian, et moraallugemised ja süüdlaste otsimised võiksid asendada teadvustamise ja enesekontrolliga. Püüdkem olla hoolsad ning tähelepanelikud, lugegem infotehte, et olla kursis, ja aidakem sõpra, kes hajameelne ja hädas.

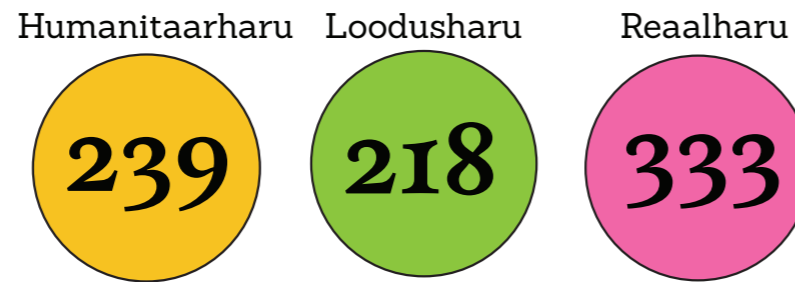
Soovin, et kevad tooks meile kõigile, nii õpetajatele kui õpilastele, võimsa energia-laengu, et viienda perioodi lõpuspurdiks jätkuks ikka indu ja jaksu. Abiturientid, kapid tühjaks ja eksamile!

PEATOIMETAJA

ELIISA ÜLEVAIN

Sisseastumiskatsete sooritajad

* Katsetajate arvud ei ole summaarselt kokku loodavad, kuna üks õpilane võis teha katse kahte harusse.

Iga-aastane rüselus: Treffnerisse tulijate arv ei tundu aastatega vähenevat.

JUHENDAJA

Age Salo

PEATOIMETAJA

Eliisa Ülevain

VEEBIMII LANG

Mihkel Eidast

TOIMETUS

Laura Porovart, Liisa Kriipsalu, Iida Elise Murumets, Monika Tõlgo, Maria Roberta Org, Maali Ojasalu, Kai Karin Sikk, Oto Tuul, Andrea Uibo, Annemari Sepp, Kadri Org, Kaisa-Liina Näär, Laura Tiitus, Karin Kõrgesaar,

KÜLJENDUS

Annemari Sepp, Mihkel Eidast

FOTOD

Mari-Liis Kullamaa, Kaarel Kree

Annetasime ajaloole

LAURA TIITUS

27. märtsil, priiuse põlistamise päeval oli HTG kooliperel võimalus anda oma panus vanade eestikeelsete raamatute restaureerimiseks ja digi-

taliseerimiseks. Kogutud 45 euro eest toetati raamatute „Kaunid wastsed lustikkud römolaalud“ (1852) ning „Jenowewa ellust: üks wägga armas ja halle luggemine wannemate ja lastele“ (1839) korrastamist. Tegemist on Eesti Rahvusraamatukogu

projektiga, mille eesmärk on säilitada eesti kultuuri-pärandit ja luua kõigile kättesaadav e-kogu. Projektis osalemise ideele tuli õpetaja Kristiina Punga, kelle järgmine unistus oleks Adam Oleariuse reisikirjade korrastamise toetamine.

LAN purustas ajaloolise rekordi

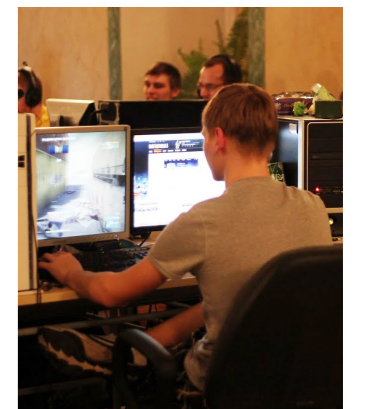
ELIISA ÜLEVAIN

5. aprill läheb Treffneri ajalukku rekordiga – suurim õpilaste omaalgatuslik üritus HTGs – LAN Party ehk võrgupidu. Tipphetkel oli aulad 60 õpilast ja pidu kestis kaheksast

õhtul umbes kuueni hommikul. Põhiliselt mängiti FPS-mängu Battlefield 2. „See on kõige universaalsem mäng, kus kõik saavad korraga ühte serverisse minna ja stateegiliselt üksteist pommitada,“ selgitas võrgupeo üks peakorraldajaid Richard Raadi (12.a). Üritusele oota-

vad kaaskorraldajad Harald Astok (11.b) ja Kaur Viiklaid (12.b) järelkasvu praegustelt üheteistkümnendikelt. „Neid võiks ikka paar tükki aastas olla, kõigi jaoks on need mõnusad,“ sõnas Astok.

Vinged arvutid: Paljudel osalejatel olid kaasas võimsad lauaarvutid.

Imeline Ajalugu teritab tähelepanu

KARIN KÕRGESAAR

Alates jaanuarist on iga kuu ühel neljapäeval näha olnud nii mitmeidki õpilasi ringi liikumas, Imeline Ajalugu näpu vahel. Põhjuseks on igakuine ajakirja mäluvärg, mis toimus aprillis neljandat korda meie kooli ajalooõpetajate eestvedamisel. Osalemiseks

ei pea tegema mitte midagi muud, kui väga põhjalikult Imelise Ajaloo kuunumbri läbi lugema. Küsimused on alati faktipõhised.

Iga mäluvärgu võitjale on auhinna välja pannud ajakirja toimetuse ning enne suvevaheajale minemist premeeritakse kõige tublimaid osalejaid Imelise Ajaloo tasuta aastatellimusega.

Ajaloo õpetamine Treffneris võib lõppeda

KAISA-LIINA NÄÄR

Neljapäeval, 14. märtsil toimus Hugo Treffneri Gümnaasiumi auditooriumis väitlus õpetajate ja väitlusringi liikmete vahel teemal „Ajaloootunnid tuleks koolis keelustada!“. Üllataval kombel olid õpetajad selle

poolt, et ajalugu ei tohiks õpetada. Pedagoogide peamisteks argumentideks olid heade ajalooliste eeskujude puudumine ja vajadus keskenduda elulisematele õppeainetele. Õpilased arvasid vastukaluks, et ajaloo õpetamine koolides aitaks kaasa aja-

looraamatute populaarsuse suurenemisele. Samuti väideti, et humanitaarklasside õpilastele on vaja häid meesõpetajatest eeskujusid.

Mõlemal osapoolel olid veenvad argumentid. Publikki jõudis üksmeelele – vastased olid võrdväärsed ning väitlus lõppes viigiga.

Vaata väitlust:

Lava on Vaba

KADRI ORG

Veebruarikuu viimasel nädalal ilmus koolistendile armsa kujundusega plakat, mis reklaamis üritust Vaba Lava. Reede õhtul kella viiest toimunud ettevõtmine, mille täpset eesmärki paljud kohe hoomata ei osanud, süstis mitmetesse esialgu suurt skeptilisust. Toimumispaigal valitsenud hubane ja loomingust tulvil õhkkond sulatas aga ka kõige enam kahtlust avaldanud treffneristi ning valandas nii mõneski kohalviibijal suure inspiratsioonitulva.

Ürituse peamiseks eesmärgiks oli anda koolirahvale võimalus esineda. „Tegelikult on meie koolis nii palju andekaid inimesi, kelle talendist me teadlikud pole. Tahtsime Vaba Lava kaudu anda neile võimaluse end näidata,” kõnelesid ürituse sihtidest korraldajad Karoliine-Lisette Kõiv ja Henri

Maalmann 10.c klassist. Karoliine-Lisette on juhtinud samalaadset üritust kaks korda varem ka Lille majas, kuhu said inimesed esinema tulla üle Tartu. Pealinnast tänava ülikoolilinna õppima asunud tütarlaps avaldas suurt imestust, et Tartus kui loominguliste inimeste linnas taolist üritust rohkem tehtud pole. Potentsiaalsetele esinejate-

le pidid korraldajad esmalt personaalselt lähenema, kuid kaks päeva enne kontserti hakkasid teised ka ise huvi tundma ja initsiatiivi üles näitama. Isikliku luule ja lihtsakoeliselt

„Tegelikult on meie koolis nii palju andekaid inimesi, kelle talendist me teadlikud pole.”

armsa lauluga üles astunud Kalle Valge tunnistas, et tedagi pidid korraldajad esialgu innustama ja motiveerima. Oma etteastetega jäi noormees rahule ning avaldas suurt heameelt, et meie kooli akadeemilises õhkkonnas ruumi ka loome-

FOTO: 123RF

tööle jääb. Kalle tõi kontserdi plussiks asjaolu, et seal ei oodatud kõrgtaset, vaid esinejatesse suhtuti julgustavalt ning soojalt. Etteastujad said tagasisidet iseenda tunnetusest, publiku reaktsioonist ning hiljem pealtvaatajate käest arvamust küsides.

Korraldajad jäid ise üritusega väga rahule: „Kellegi sassi ei läinud, mitte ühtegi provokatsiooni ega ebasobivust üles ei näidatud ning kõik sujus plaanipäraselt.” Edaspidistesse plaanidesse suhtuvad eestvedajad optimistlikult: „Iga publik võtab taolist üritust vastu oma-moodi. Treffneri kooli soojast suhtumisest võib järeldada, et see sobis ning seega võiks sellest kujuneda vahva traditsioon.”

„Ärge kartke ning tulge ja esinege! Absoluutselt mistahes asjaga, kas kõne, tsitaat kuskilt loetud raamatust, videoklipid – mida rohkem, seda uhkem. Mitmekesisus rikastab! Esinemine arendab väljendusoskust, inimest seesmiselt ning pakub positiivseid ja toremaid emotsioone. Tulge ja võtke osa, et saada teistele inspiratsiooniallikaks!” kõlab Karoliine-Lisettelt innustav üleskutse järgmisteks Vaba Lava kontsertideks.

Andekad korraldajad: Karoliine-Lisette Kõiv ja Henri Maalmann panid aluse uuele traditsioonile.

Kus mu asjad on?

KAI KARIN SIKK

Märtsikuiselt vaheajalt kooli tagasi tulles avastasid paljud treffneristid, et nende asjad on riidehoiust kadunud. Enne vaheaega paluti, et koolikapi ümbrus tehtaks korda: koristusfirma plaanis suurpuhastust. Miks hoolivad treffneristid nii vähe oma asjadest, et ei vaevu neid isegi kapi pealt koolivaheajaks kappi tõstma?

Enne vaheajale minekut hoiatati: kapiümbrus tuleb korda teha, lohakile jäetud asjad visatakse ära. Kahjuks avanes koristusfirmale seekord garderoobis kurb vaatepilt: õpikud olid endistviisi kappide peal virnas ning jalanõud kapi all. Kuna asju oli kappide ümbrusesse jäetud massiliselt, siis juhtkond otsustas, et neid minema ei visata. Kõik õpikud ning jalanõud koguti kokku ja pandi prügikottidesse, need omakorda viidi kooli muuseumisse.

Direktor Ott Ojaveer oli nõrdinud, sest kooli poolt antud käsku ei täidetud, ning tema arvates näitab see õpilaste hoolimatust korra suhtes. „Koristusfirma tehtavast suurpuhastusest kirjutati infolehes ning õpilastel oli aega terve nädal oma asjad

koju viia. Igal treffneristil on ju funktsionaalse lugemise oskus olemas. Riidehoiu suurpuhastus toimub igal vaheajal ning üle kogu maja, ka õpetajad peavad oma ruumid korda seadma. Mina olen oma kabinetist isegi mööblit välja tõstnud. Kuna riidehoid polnud korda tehtud, ei jäänud muud teha kui kasutada repressiivseid vahendeid.”

Vaheajalt naastes tundsid mitmed õpilased oma asjadest puudust. Uuriti sõbradelt ja tuttavatelt. Kellegi kaudu kuuldi, et eelmisel aastal juhtus sama ka praeguste kaheteistkümnendikega ning nende asjad olid hoiustatud kooli muuseumis. Kooli huvijuhile Uve Saarele valmistas muret see, et mitmed õpilased läksid omavoliliselt muuseumisse

ja võtsid oma asjad tagasi. Mõned meie seast käisid oma kadunud asju taga otsides ka huvijuhi enda jutul. Kuna probleem oli suur ning probleemist tuli rääkida paljudega, kutsus huvijuht kõik 11. klasside õpilased 4. aprillil kooli aulasse. Uve Saar teatas, et prügikotid viiakse garderoobi ning igauks saab oma asjad sealt välja otsida.

Prügikottides olevate asjade hulk on küll vähenenud, kuid arvestuste nädala reede, 12. aprilli õhtul olid prügikotid ikka veel garderoobi põrandal pooleldi täis. Kus on hoolivus oma asjade suhtes? Miks vedelevad paljude jalanõud, õpikud ning muud asjad ikka veel prügikottides?

Küsimusele vastust teavad ainult need, kes pole oma asju veel tagasi võtnud.

Tähelepanu: Kadunud asjad ootavad (IKKA VEEL!) omanikke alumises garderoobis.

7 pusa ootavad omanikke

LAURA POROVART

VARGUS VÕI LOHAKUS?

Sa oled juhtumisi neiu ja Sa unustad juhtumisi teksad või seeliku pärast kehalist kasvatust selga panna, sest kell on kindlasti tundi helisenud ja Sul ei ole veel juukseidki föönitatud, ning nii tormadki palja tagumikuga järgmisesse tundi! Hiljem riietusruumi tagasi minnes unustatud hilpu pole, otsi kust tahad. Ilmselt on keegi kade suguõde selle enda kotti toppinud ning uhkeldab sellega järgmisel Illusioni pil-

Kuigi kevade, tundub, on keegi purki püüdnud ja mitte ei lase teda välja, tuleb sellest hoolimata siiski kevadine suurpuhastus käsile võtta. Miilang käis kadunud asju otsimas koos kehalise kasvatusõpetajatega.

dil. Oled vihast roheline ja trambid riietusruumist välja (endiselt palja tagumikuga), lubades, et nende kallite Dolce&Gabbana teksaste pärast tuleb kord veel verd valada. Kuid kuhu kadunud asjad tegelikult kaovad?

PALUN VIIGE NAD ÄRA!

On teada, et asjad siiski ise minema ei jaluta ja kui, siis vaid õige lähedale - 21. kappi, mis ainsana kõigist riietusruumi kappidest seisab lukus. See kapp on spetsiaalselt asjade jaoks, mis jäävad pärast tunde või öhtuseid trenne riietusruumi laokile. Need korjab

kokku kehalise kasvatusõpetaja ning paneb kappi ja kõigil on õigus ja lausa kohustus oma asjadel järelkäia, sest vastasel korral ei mahu kõik kadunud asjad enam kappi ära ja teiseks visatakse teile kallid esemed õppeaasta lõpus lihtsalt minema (muidu ei mahu järgmise aasta asjad omakorda ära).

SISUKAS

On lausa müstika, kuidas nii väiksesse kappi mahtus taoline sülem asju. Jah, ma teadsin, et seal kapis kindlasti leidub „midagi“, aga seda, et riided sealt kapist lausa välja

voolavad või kallale tahavad tulla, ma ei oodanud. Nimelt oli vaatepilt järgmine: kaks murdumishoos riidepuud täis erinevaid dressipluuse ning nende all vabalt hunnikus lühemaid ja pikemaid dressipükse, T-särke, botaseid ja ketse ning nende vahel oskuslikult laotud erinevas moodsus ja värvis vannilina. Kapi ülemine riiul oli lausa lookas erinevatest pesuvahenditest – esindatud olid vist kõik kosmeetikafirmad. Imestust pälvis tõsiasi, et keegi oli terve kehalise kotti kooli unustanud – kus sfäärilises hõljuvad küll teie peakesed, noored neiu!

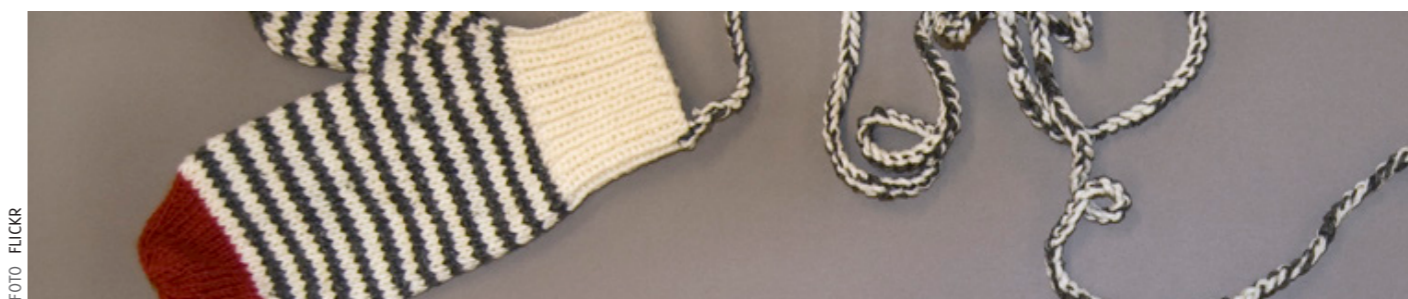

FOTO: FLICKR

Üksik kinnas: Teine kinnas ootab omanikku leitud asjade kapis.

Küll aga ei saa unustamises süüdistada vaid neidusid, ka noormeeste kadunud asjade kapp oli pungil riideid ning ülemisel riiulil paistsid silma püksirihma ning isegi vihnavari – ilmselt paistis pärast trenni või tunde päike ning varju ei olnudki enam vaja!

AARDED

Selleks, et suurest segadusest mingitki aimu saada, pidasime (mina ja õpetaja Anneli Saarva) õigeaks kõik asjad kapist lihtsalt välja tirida ja siis üles rivistada. Nii ka tehti! Ja mis selgus?

PÜKSID - OLEMAS, PLUUS - OLEMAS, SOKID - OLEMAS. VÕID VÄLJUDA!

Minuga koos riietusruumi sisenenud õpilased imestasid leitud asjade hulga üle ning nii

mõnigi tuli asjadesse tuhnima, lootuses, et ehk on seal ka midagi temale kuuluvat. Mida küll aga peaks nende riietega äraviskamise asemel tegema? Arutlesin selle teema üle kaasõpilastega ning peale lastekodule andmise ei tulnud kellelgi ühtegi briljantset ideed.

Küll aga saab sellist olukorda hõlpsalt ennetada: pärast riietusruu-

mist lahkumist kontrolli üle kapp (ka ülemine riiul!), pink ja nagid, kuid kui kodus asju pesumasinas visates tundub spordikott kahtlaselt tühi, ära pelga kehalise kasvatusõpetajatelt kapi võtit

küside. Te ei kujuta ettegi, kui hea meel neil on!

ÜKSIKUD RIIDESEMED

7

Punane tuulepluus
Nokaga naistemüts
Valged sokid
Must rinnahoidja
Must pintsak
(pusamaterjal, aga viisakas)
Must kaelarätik
Must pullover (lilledega dekolteepeirkonnas)

HÜGIEENITARBED

15

11 dušigeeli (Quartern, Nivea, Palmolive, Puhas Loodus, Carino, Yves Rocher, Wellness Beauty, Venue Hotel)
1 palsam (Garnier Fructis)
2 deodoranti (Fa)
Must silmapliats (Lyra)

PÜKSID

7

2 mustad, pikad
Mustad, lühikesed
Tumesinised, pikad
2 beežid, pikad
(mõlemad sünteetilised)
Seelik
(laia vöö mõõtu)

T-SÄRGID

13

5 musta
2 halli
Halli-valgetriibuline
2 roosat
(hele ja fuksia)
Lilla
Roheline
Beež

JALANÕUD

3

Lillad tossud
Mustad Vansid
Ketsid
(Converse)

KINDAD

2

Nahast
&
kootud

RÄTIKUD

6

4 vannilina
2 käterätti
(üks armsate kassipoegadega kollasel taustal)

PUSAD

7

4 musta
(üks neist äärmiselt soe ja pehme)
1 hallikas-roheline
Roheline
Helesinine

KÕRVAKLAPID

1

ORTOOS

1

Koolielu igikestev mootor

ELIISA ÜLEVAIN

Tõtt-öelda oli esmalt üllatav, et ühte Treffneri koolielu „mootoritest“, nagu „Treffoonias“ öeldud on, nõnda vähe on Miilangus luubi alla võetud. Elus tööpoolest nii juhtubki – need, kes on päriselt ühe või teise ettevõtmise taga, jäävadki varju.

ABIELU TREFFNERIGA

Seda, et sidemed Aime Punga ja Treffneri kooli vahel ulatuvad tagasi „kivi-aega“, teavad kõik. Pärast põhikooli lõpetamist praeguses Karlova gümnaasiumis astus ta A. H. Tammsaare nimelisse Tartu 1. Keskkooli, tänasesse

On põhjust uurida uue tähelepanuga õppealajuhataja Aime Pungat, kes sügisel pälvis Vabariigi Presidendi hariduspreemia ning aasta alguses Tartu linna teenetemärgi Tartu Täht. Veebruaris tähistas õppealajuhataja juubelit ning osales presidendi vastuvõtul.

Treffnerisse. Keskkooli viimases klassis sattus pooleks aastaks 2. klassile asendusõpetajaks, kuna päris õpetaja oli haigestunud. Meie õppealajuhataja tudeeris Tartu Ülikoolis matemaatikat ning saatuse tahtel oli oma koolis füüsika praktikanndiks. Ülikooli lõpetamise järel suunati värske õpetaja matemaatikuna taas Munga tänava kooli. 1985. aastal sai Aime Pungast õppealajuhataja, tänaseks on sellest möödas 28 aastat. Kokku on side oma kooliga valdanud üle 40 aasta. Punga ise ütleb, et on jäänud Treffnerisse, oma ainsasse töökohta pidama, sest ta tunnetab oma tiibade kandevõimet ning teeb hea meelega seda, millega ta hästi hakkama saab. „Sellest koolist olen ma palju saanud ja ma arvan, et ma olen ka siia üht-teist

andnud... vähemalt seda, mida mul on olnud anda.“

SÜSTEEMID, SÜSTEEMID JA TÖÖKUSE ETALON!

Punga kabinetis hakkab kohe silma seinal olev värviline tabel. Ega esmapilgul sellest tavainimene aru ei saagi, ainult silme eest võtab kirjuks. Tegu on meie tunniplaani, mis

vaadet. Kleepsud on õppealajuhatajal valitud suure hoolega, et oleks võimalikult vastava õpetaja moodi. Punga tunnistab, et uurib vahel siiani raamatupoodides kleepsuriitulit, ehkki

„Kui on mure, tuleb see kellelegi ära rääkida - mure jagamine teeb elu kergemaks.“

väga kunstilise lähenemisega kokku on pandud. Tolles suures plaanis on iga õpetaja oma värvilise kleepsuga, see on aga Punga oma süsteem, et saada selget ja kiiret üle-

vajadust uute järele ei ole ning ega neid õiges suurus ilusaid kleppilte suures valikus olegi. „Kunstnikel on vähe fantaasiat – kärbseseni ja liblikaid leiab, aga muud mitte.“ Uurisin suure õhinaga, milline on too utoopiline matemaatiline valem, millega meie tunniplaani kokku pannakse. Selgus aga, et niisugust universaalset valemit ei olegi. On aga ainult väga universaalne ja hästi toimiv süsteem, mille

Kunstiline tunniplaan: Perioodisüsteem on kui suure ristsõna lahendamine.

mootor

Punga ise on välja töötanud ja mida ta ka ainsana kasutada oskab. Selgus, et tavalise perioodi tunniplaani koostamine võtab temal aega umbes ühe astronoomilise tunni, ent sellele on eelnenud hulk tööd ja seda eelkõige suvel augustikuus perioodide plaani näol. „Tunniplaan on ristsõna, mis peab välja tulema.“

MOOTORIÕLI

Punga kabinetist avaneb hea vaade Jaani kirikule, mille vahetut lähedust õppealajuhataja ise väga naudib. Just hiljuti, kevade hakul käis Punga esimest korda Jaani kiriku teisipäevasel keskpäevakontserdil, kus mängis Arno Gabriel Humal (10.b) orelit. „Seda oli võrratu kuulata, et üks noor meie oma kooli poiss mängib. See oli hästi ilus.“ Muusikaga on Punga tegelenud juba lapsepõlvest, mil ta õppis klaverit ning lõpetas laste muusikakoolis klaverieriala, samuti laulis ka kooris. Klaverimäng on praeguseks küll soiku jäänud, ent Pungal on soov veel tulevikus end teatud tasemele üles mängida. Meie õppealajuhatajale meeldib ooper. Küll vähem kui ta tahaks jõuda, käib ta Ekraanis MET Ooperi ülekandeid kuulamas. Raamatutest armastab Aime Punga kunstnike elulugusid ja vene autorite kriminaalromaane. „Mulle meeldib kõige rohkem lugeda elust enesest, ei ole ulme armastaja.“ Eelmisel nädalal aeti kuuri alt välja tema teine suur armastus – jalgratas. Suvega sõidab Punga maha ligikaudu 1500 kilomeetrit. Olgu selle üheks ajendiks tema elukoht maal, Tartust väl-

jas – jalgratas annab Punga sõnul talle küllaltki palju sõltumatust ja iseseisvust. Ent jalgratas ei ole ainult transpordivahend punktist A punkti B sõitmiseks, vaid üks suur hobi ja armastus.

PÄKAPIKUSKUJA

Meie salapärasel õppealajuhatajal on üks kummaline hobi veelgi varuks. Aime Punga kogub pisikesi päkapikke. Kollektsoon on imetusväärne ning selle taustalugu ulatub lapsepõlveaegadesse, mil jõulud ei olnud legaalne püha, kuid mida Punga perekonnas tähistati. Pealtnäha range matemaatika ja süsteemse töönarkomaani ellu mahub tegelikult üks muinasjutupisik ja tugev päkapikuusk, mida ta tänasel päeval oma lastelastele edasi pärandab. Päkapikukogu sai alguse ühest pisikesest päkapikust. Nüüd on kogu kasvanud 180-liikmeliseks väeks. Päkapikud ärkavad unest jõuluajaks ning elavad siis juba aknalaudadel oma elu ja räägivad igaüks ise lugu. Pisut piinlikkust Aime Punga oma huvist rääkides tunneb ja tunnistab, et just naeruväärsuse pärast on ta püüdnud iga aasta

„Minu vanuses ma tunnen, et jään enamuse kohtades noortele alla, ainult elukogemuses olen veel üle.“

kogumist piirata.

MOOTORIKÜTUS

Puhkamise küsimus on Punga jaoks ääretult õrn teema. Talvel sooviks ta suusatada, aga selleks ei avane igal aastal paraku võimalust. Õnneks pakitakse suvel kokku nn välikabinet ja sõidetakse v ä h e - malt

nädalaks Haapsalu lähedale mere äärde kohta, kus ei ole inimesi ning kus on võimalik olla praktiliselt üksi. See nädal on aga peaaegu ainsaks puhkehetkeks ning see tõdemus viib õppealajuhataja alistunult ülestunnistuseni: „Ma pigem tunnen, et ma ei

Pereinimene: Võimalusel sõidab Punga Rootsi oma lapselapsi vaatama.

oska puhata ja seda ma olen iseendale hakanud ette heitma.“

ÕPILASTEST

Kohati teeb kurvaks, et treffneristid õppealajuhatajat hirmsasti kardavad. „Ma võin küll väga kurja näoga vaadata neile otsa, aga ma siiski armastan kõiki neid lapsi. Ma tean, et mind kardetakse ja vahel mul on endast kahju: mõtlen, miks nad mind kardavad,“ ohkab Punga ja lisab, et kui on küsimusi, siis teavad kõik, kust kabinetist abi saada. „Noortele annan ikka seda nõu: kui on mure, tuleb see kellelegi ära rääkida. Mure jagamine teeb elu kergemaks: vahel teab naaber lahendust.“

Treffneristide üle on Pungal väga hea meel. „Me ikka veel imestame, kui targad te olete. Minu vanuses ma tunnen, et jään enamus kohtades noortele alla, ainult elukogemuses olen veel üle.“ Punga tõdeb, et ta ei oota sugugi, et igal õpilasel peaksid kõik ained viimase peal korras olema. Hoopis rohkem hindab ta pühendumust ja kiindumust: „Mulle meeldib, kui noorel inimesel on tahtmine. Kui talle meeldib ajalugu, siis mina tahan ka näha, et talle ajalugu meeldib.“ Rangust aga peab Punga sellegipoolest

Töömoment: Õppealajuhataja armastab oma tööd ning ei oska väga puhata.

oluliseks. „Iga inimene on täpselt nii laisk, nagu tal olla lastakse. Kui meie lasakesime ohjad lahti: tulge, millal tahate,

„Iga inimene on täpselt nii laisk, nagu tal olla lastakse.“

ja mingi, millal tahate, siis kaos on väga kiire tekkima.“ Sedasi põhjendab Punga rangust, mida treffneristidena kardame ega oska selle

taga näha hoolivust.

TUNNUSTATUD

Pungale tulid tema sügisel ja aasta alguses saadud tunnustused suure üllatusena. Ehkki ta oli ääretult meelitatud, on ta siiski kurb, et meie õpetajad on liiga vähe tunnustust saanud. Oma preemiaid peab Punga kogu kooli preemiateks, sest õpilased ja õpe-

tajad ise ongi meie edukus, millele loodud süsteemid

pisut toetust pakuvad.

Kõige sügavama kummarduse teeb Aime Punga klassijuhatajate ees, sest seda ta peab üheks raskeks ametiks. Punga on ise olnud ühe klassi juhataja. „Ma elasin kõik 34 elu endast läbi. Nad on nagu oma lapsed, kelle edu ja arengut ma nautisin. Kurb oli aga kõrvalt vaadata nende muresid ja alati ei saanud ka aidata. Täna tunnen suurimat heameelt, et neil läheb hästi ja nad ei ole mind unustanud.“ Pärast mõttepausi tõdeb ta, et rõõmu oli klassijuhatajatöös siiski kordades rohkem kui muret.

Pidulik või väljakutsuv?

ELIISA ÜLEVAIN
&
MAALI OJASALU

Uuris in õpetaja Uve Saarelt, kas kooli kodukord teeb ettekirjutusi ka meie rõivastusele. Selgus, et sellised kirjutatud reeglid puuduvad, on vaid soovitus vahetusjalanõude kandmi-

KATSE NR. 2

„Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilane käitub väärikalt nii koolis kui ka väljaspool kooli“ on viienda punktina meie matriklite tagakaanel mustvalgelt kirjas. Mis on väärikas käitumine? Kas väärikas käitumine reguleerib ka meie riietust?

seks. „Oleme taotlenud selles suhtes ikkagi vabadust, et õpilane saaks end koolis mugavalt tunda,“ kommenteeris huvijuht Uve Saar. Sellegipoolest oleme klassijuhatajate ja ka aineõpetajate kuulnud manitsusi, et koolis käiakse viisakalt riietes. Kui palju tegelikult loeb meie riietus ja kas õpetajad panevad seda tähele, eksperimenteerisime ja uurisime järele.

KATSE NR. 1

Sädelev minikleit, suured kõrvarõngad, kõrged kontsad ning olingi ajaloo suuliseks arvestuseks valmis. Närv oli sees, kartsin, et õpetaja Aare Ristikivi ei luba mind ja minu riietust nähes arvestusele sissegi. Paraku aga seda ei juhtunud. Hinne tuli hea ja mingeid kommentaare ma ka ei kuulnud. Koridorides sain vaid kaasõpilastelt pilke ja küsimusi.

KATSE NR. 2

Avara kaelusega punane top ja liibuv seelik ja kõrged kontsad – valmis Saima Kaarna suuliseks bioloogia arvestuseks. Ärevus sees, astusin klassi ja ootasin kohe õpetajalt tugevaid reaktsioone. Üllataval kombel ei öelnud õpetaja Kaarna, kes muidu „tervislikku“ ja viisakat riietust propageerib, minu outfit'i kohta midagi. Tegin oma arvestuse edukalt ära ja tulin tulema. Hiljem eksperimendist rääkides ja ise teemat tõstatades öeldi küll, et jah, niiviisi ei sobi arvestusele tulla tõesti.

KATSE NR. 1

STIIKITUNNETUS

Meie suureks peatumuseks ei järgnenud meie enda meelest napolis ja sobimatus riietuses koolimajja tulekule mingeid sanktsioone. Ütlema ei julgenud keegi ammugi tulla, aga ega väga viltugi ei vaadatud. Öppisin eksperimendist vaid seda, et tegelikult peakisime ise ära tunnetama, mida sobib kanda ja mida mitte. Meie saime aru, et arvestusele klubiriietuses minnek ei andnud meile sugugi enesekindlust ja rahu juurde. Pigem vastupidi, ma tundsin, et minu väärikus ja enesekindlus kahanesid.

KOMMENTAARID:

SIIM OKS: Ma ei ütleks, et mind oleks kellegi riietus kunagi häirinud. Võib-olla vahel tõesti mõned tüdrukud on liiga lühikesed seelikud selga pannud, aga midagi märkimisväärset pole silma jäänud.

AARE RISTIKIVI:

Ma ausalt öeldes ei pane õpilaste riietusi enamasti tähele. Ilmselt lihtsalt ei vaata sellise pilguga. Keegi mind kohutavalt häirinud igatahes ei ole.

Usinad Poisid ja Tüdrukud ehk UPT*!

LAURA POROVART

Julgen väita, et ilmselt ei leidu hetkel meie koolis ühtki üheteistkümnendikku, kelle peas ei näriks vähemalt üks küsimus või mure, mis ei oleks seotud UPT-ga (siin ja edaspidi uurimis- ja praktiline töö) või keda, kuulates seda (juba) legendaarset täheühendit, ei valdaks ükski emotsioon. Sellest johtudes oleks viisakas ja lausa äärmiselt vajalik olukorra tegelikku klaarust laiemalt selgitada. Keerulist ei ole siin midagi – kõik on meie endi kättes!

ETTEVALMISTUS

Aga kõigest järke mööda. Kui paljudes teistes gümnaasiumites viiakse läbi uurimistööde aluste kohta eraldi kursus, siis meie kümendikud puutuvad kokku Moodle'i-põhise kursusega, kus iga õpilane ise vastutab materjali omandamise ja hilisema testi tulemuste eest. Miks? Kui haridusmi-

nisteerium uue põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse vastu võttis, polnud meie kursuste plaanis enam uurimistööde aluste kursuse jaoks vaba aega ning seetõttu võeti õpetajate enamushäältega vastu otsus e-õppe kasuks.

Õpilaste tagasiside näitab, et piisava õppimise juures saavutatakse ka paremad

tulemused. Kõigile siiski e-õpe ei sobi ja sellest saab Anti Alasi (Hugo Treffneri gümnaasiumi õpilasuurimuste ja praktiliste tööde eest vastutav õpetaja) väga hästi aru ning ütleb, et pole välistatud, et tulevikus leitakse kursuste plaani ka vajaminev ruum. Samuti ütleb ta, et eraldi kursuse plussiks oleks iga punkti

sisu detailsem lahtiseletamine ning klassisisene arutelu, mis aitaks omandatud materjali paremini kinnistada. Moodle'i UPT testidega tuleb paraku kokku puutuda ka õpilastel, kes on valinud praktilise töö. Miks? Põhjus on lihtne ja loogiline: gümnaasium peab tagama, et tulevane üliõpilane on hiljem võimeline ülikoolis ise uurimistööd tegema ning seega ei sõltu õpilase lõpp-teadmised sellest, millise töö variandi ta gümnaasiumis valis.

PROTSESS

Järgmine karjув probleem on aeg. On jaur väita, et viis-päeva-nädalas-kooliolukord innustab uurimistööd tegema. Lausa vuhinal läheb töö. Ega ikka ei lähe küll! Seetõttu soovitas näiteks minu juhendajaga õpetaja Helgi Tering suuremad tööosad teha ära vaheaegadel või pikematel nädalavahetustel. Miks? Esiteks nõuab valmiskirjutatud töösse süvenemine ja sisseelamine piisavalt aega ja keskendumist. Teiseks on palju materjale raamatukogudes vaid kohalkasutamiseks, seega tuleb ühes rüperaaliga raamatukokku vantsida ja seal vähemalt kaks-kolm tundi rahulikult töötada. Küll aga ei ole see alati võimalik. Mis on selle olukorra pehendamiseks tehtud? Kursuste plaanis on üheteistkümnend-

datel klassidel viien-dal perioodil ühe kursuse jagu vaba aega, mida iga arukas treffnerist kasutab targalt ja tegeleb oma tööga. Taoline „puu otsast kukkunud“ aeg algas näiteks üheteistkümnendatel humanitaarklassidel juba märtsi algul muusika kursuse lõppemisega.

Väljavõte 4.märtsi infolehkest: 11.d klassil lõpeb muusika kursus. Vabanev aeg on ette nähtud uurimis- või praktilise töö vormistamiseks 11.e klassil lõpeb muusika kursus. Vabanev aeg on ette nähtud uurimis- või praktilise töö vormistamiseks

Ilmselt tekitab paljudes peavalu uurimistöö kindel maht. Kui palju? Kindlat piiri ei saa keegi paika panna, sest uurimuste teemad ja valdkonnad on niivõrd erinevad, küll aga on õpetaja Alasi kindel, et kohustuslikud osad täidavad mahu (mis võiks jääda 15-25 lehekülje piiresse) suurepäraselt. Ja nii ka on! Pigem tekib probleem, et töö venib pikaks ja kipub lohisema. Vähem on rohkem.

§ 2. Õpilasuurimuse ja praktilise töö eesmärk

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- 1) uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- 2) teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- 3) töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- 4) tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- 5) teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- 6) oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- 7) töö korrektse vormistamise oskus;
- 8) kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- 9) töö kaitsmise oskus.

(www.riigiteataja.ee)

KRIITIKA

Lõpuks, pärast pikki unetuud öid ja uniseid päevi, saabub aeg, mil peaks mõtlema ka valminud töö kaitsmise peale. Kevadisele kaitsmisele, mis toimub juuni alguses, on

„Gümnaasium peab tagama, et tulevane üliõpilane on hiljem võimeline ülikoolis ise uurimistööd tegema.“

viimane päev registreerimiseks ehk oma uurimuse esitamiseks 15. mai. Küll aga saab kaitsta ka järgmisel aastal. Ka õpetaja Alasi sõnas, et pärast töö esitamist ei pea seda ilmtingimata kohe kaitsma, siiski ei maksa seda

määratusse tulevikku lükata. Uurimistööd tuleb kaitsta kolmeliikmelise komisjoni ees, kes vastavalt töö teemale on valitud, seega tööd hindavad oma ala asjatundjad. Komisjon hindab uurimistööd kindla hindamisjuhendi alusel, mis avalikustub aprillikuu jooksul.

JÄRELTULEVATELE PÕLVEDELE

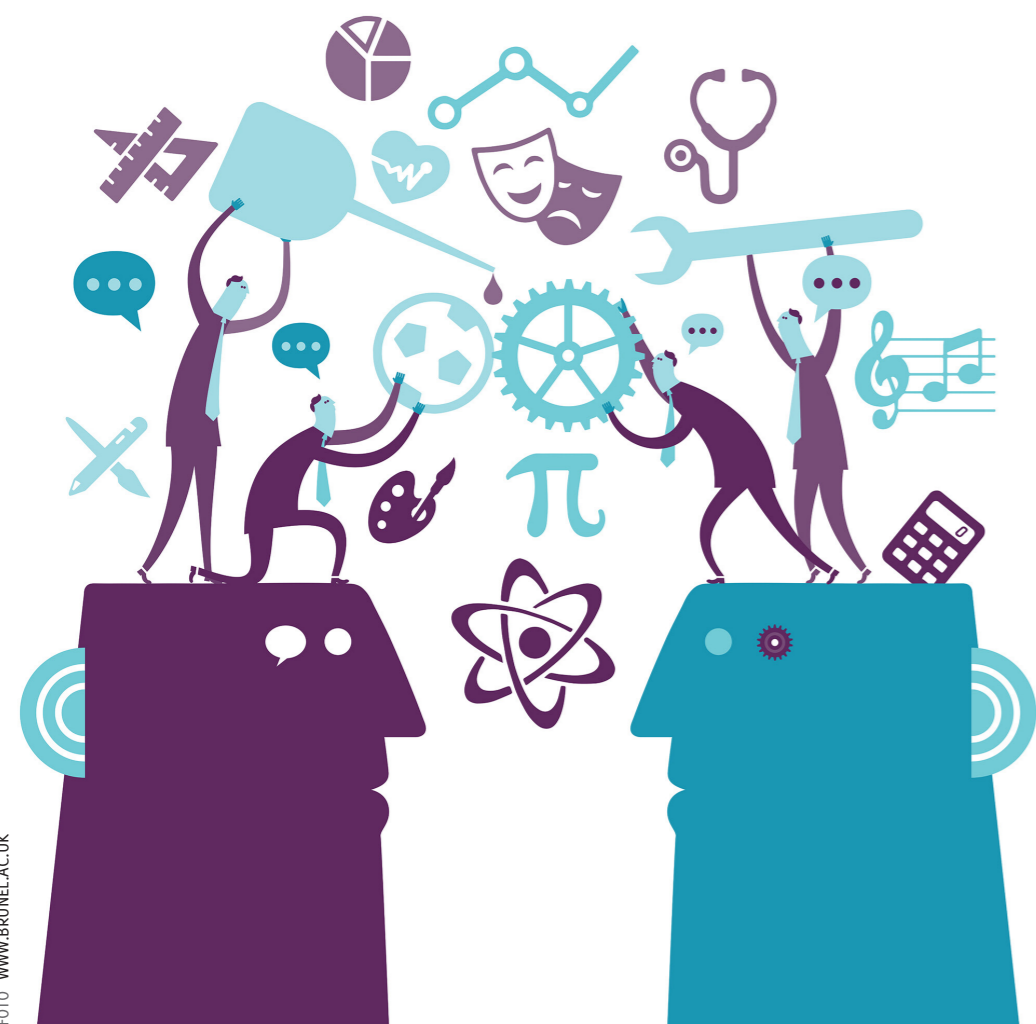
Kui töö on kaitstud ning 100 punkti vääriline hinne saadud, jääb meie „lapsuke“ kellegi sahtlisse vedelema? Ei, kindlasti mitte! Õpetaja Alasi ütles, et koolil on plaanis luua elektrooniline uurimistööde kataloog, kuhu on kõik uurimused märksõnade alusel sisestatud ning kõigil õpilastel on võimalus

neid v a a d a t a . Samuti jääb igast tööst üks eksemplar koolile. Küll aga on nende paigutamise teatud probleeme, kuna iga lennu umbes 180 tööd ei pruugi mõnekümne aasta pärast enam ära mahtuda, kuid kindlasti leitakse ka ruumipuudusele arukas lahendus, oli Anti Alasi optimistlik.

MEELDETULETUSEKS:

2010. aasta esimesest septembrist jõustus uus põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, mille 31. paragrahvi, lõige 5, punkt 3 alusel tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks sooritada rahuldavalt õpilasuurimuse või praktilise töö. 2014. aastal lõpetajad on esimesed „katsejänesed“, kellel riik uut seaduse üht osa proovib.

*Uurimis- ja praktilised tööd

Kilplased las olla teised!

LAURA POROVART

Meie mitte!

Juba üle mõne kuu saan iga päev rõõmsalt keksida, et minul, vaadake-vaadake, on uurimistöo valmis! Kuidas see juhtus, pole mulle endalegi selge. Lihtsalt ühel hetkel tuli konkurss ning nui neljaks oli mul sealt kindlasti vaja osa võtta. Ja nii ta lõpuks valmis

saigi – kahas tahtejõuga. Tööprotsessi nüüd analüüsid leian tohutut ajaressursi raiskamist. Tagantjärele oleme kõik targemad ja uurimistöo tegemise primaarne eesmärk on enda vigadest õppida ja järgmisel korral olla targem.

0. ELEMENTAARNE. Enne, kui üldse millestki lähemalt räägime, tuleb selgeks teha terminid. Nimelt me teeme uurimistöod (uurimUs + töö= uurimIstöö) või õpilasuurimUst, mitte vastupidi.

1. TAUST. Esimene ja kõige mahukam etapp peaks olema (taust)informatsiooni kogumine. Sealjuures tuleb arvestada, et läbi tuleb töötada kordades rohkem materjali, kui hiljem töösse sobib, selle suhe on umbes 2/5 või 3/5. Seega tuleb raamatukogust võtta palju raamatuid.

3. TEOORIA. Hästi keeruline ja samas lihtne on leida enda uurimistöo teemale toetuseks mõni teooria. See ei pea olema raamatupaksune, piisab ka kahest lausest, aga neil peab olema konkreetne sisu. Miks see on keeruline? Sest vajab jällegi materjalidega töötamist ja ehk on vajalik lause alles neljateistkümnendas raamatus, mida loed. Teooria annab töösse huvitava vaatenurga ning igaühe enese otsustada on see, kas S vaielda sellele teooriale vastu või nõustuda.

4. AEG. Aeg - 24 tundi päevas ja mitte kusagilt ei anta seda juurde. Selleks, et aega enda jaoks kasulikult ära kasutada, tuleb paika panna kindlad deadline'id ja neist kinni pidada! Heaks ideeks pean kirjutamist raamatukogus. Miks? Esiteks on see teine keskkond, seal ei ole põnevaid sahtleid, milles sorada, või külmkappi, mis köögis lausa nutab. Teiseks on raamatukogus nii palju tarku raamatuid ja tarku inimesi - kõik loob hästi tõise õhkkonna. Kui raamatukoguvariant ei ole mingil põhjusel võimalik ja sahtlid pole eriti põnevad, aga internet segab tohutult, siis anna wifruuter või internetijuhe emaga tööle kaasa.

5. HOMME TEEN! Homme päev ei ole kummist! Ja homme ei pruugi olla aega. Lõputult homse varna asju lükata ei ole mõtet. Ning palju produktiivsema töötamise tagab pidev „nokitsemine“ kui korra kuus asjaga tegelemine.

6. VIITED. „Viited-viited!“ kõlab nagu... jah, miski õudus. Olgu kõige eelnevaga kuidas iganes, aga viited soovitan küll kindlasti kohe pärast lõigu välja kirjutamist sellele järele lisada. Miks? Olen päris kindel, et kui Sa töötad kahekümne erineva teosega, siis Sa ei viitsi neid uuesti läbi lapata, et leida ühe kindla lause lehekülge. Või kui Sa siiski arvad, et kordub ülelugemine on tore, siis tee seda mõned korrad ja Sa nead end pärast maa alla.

7. AGARUS. Alati nõua endalt kübeke rohkem kui peaks. Miks? Jaburuste tootmine ei vii küll kedagi edasi, aga targa teksti kirjutamine annab võimaluse teha töö hästi „kontsentreerituks“.

8. KRIITIKA. Ole enesekriitiline, vaata oma teksti kui „professor“ ning ole aus – täielik nonsens tuleb maha võtta ja uus arukas tekst asemele kirjutada. See on oi-oi kui raske, aga toimib! Samas vajab inimene ka positiivset kriitikat ja selle kõige parem, küll aga mitte kõige ausam viis on oma

tekst anda lugeda kellelegi, kes käsitledavast temast midagi ei tea.

9. OMASTA. Ela oma teemasse sisse, ära piirdu vaid kitsalt teemakohase kirjandusega, vaid loe laiemalt, uuri internetist laiemat informatsiooni, kuula teemakohaseid intervjuusid või saateid. Tunne, et iga Su ajurakk on pidevalt teemas sees, lase sel end kanda! See võimaldab töösse rohkem sisse kirjutada isiklikku arvamust ja arusaamasid. Pealegi on see kõik tohutu põnev!

10. VÄRVID. Värvilised lipikud raamatute lehtede vahel aitavad kiirelt leida vajalikke lõike, aga värvilised highlighterid dokumentides on nagu level-up. Miks? Sest kui hallata on vaja suuri dokumente, on silmadel oluliselt kergem haarata erinevate värvidega markeeritud lõike, eriti kasulik on see siis, kui igale kavapunktile vastab läbiv värv. Nii hoiad kokku aega ja energiat, mis kuluks muidu vajalike lausete otsimiseks.

11. JONN. Oluline on kogu aeg meeles pidada, et see töö, mida teed, on eelkõige Sinu, mitte juhendaja töö, seega on Sinu kohus vahepeal natuke jonnida ja avaldada arvamust, isegi kui see läheb õpetaja omaga lahku. Kui see on vale,

saad sellest peagi ise aru ja selle kaudu õpid jällegi enda vigadest. Küll aga ei maksa juhendajaga tülli minna. Usalda oma juhendajat – ta näeb kindlasti töö valupunkte ning oskab neile osutada.

12. PABER. Kasuta e-lehtede artiklite asemel sellele vastavat paberikandjat. Miks? Sest keegi ei kavatse eales pikka html linki, mis allikate loetelus on küll välja toodud, arvutisest trükkida, samuti näitab „päris“ ajalehtede kasutamine Sinu vaeva. Eriti kergeks teeb artiklite otsimise www.ise.elnet.ee, kuhu on sisestatud ajaleheartiklite ilmumisaastad ja väljaanded ning see töötab Ester – keskkonna põhimõttel.

13. VIIMASEKS. Kuigi Sul võiks töö keskel tekkida sissejuhatus ja ka kokkuvõttele võiks mõelda, tuleb need osad uurimusest teha kindlasti ühena viimastest. Miks? Sest alles siis, kui uurimistöo sisuline osa on paigas, oskad kindlalt väita, mis ja millisel kujul Su töös kajastust leiab.

14. INFORMAATIKA. Jah, olen küllaltki kindel, et töö vormistamine on just see osa tööst, mis näib olevat õige lihtne, kuid tekitab päris palju peavalu. Suureks abiks on kooli kodulehel olev juhend, kus on kõik numbriliselt kirjas.

FOTO ANNE PIKKOV

Teeme paremini: Üheksa korda mõõda, üks kord lõika.

2. KAVA. Kava tegemine on pärast informatsiooni kogumist järgmine oluline etapp, mille õige läbimine hõlbustab oluliselt edasist protsessi. Seega ole loominguline ja mõtle natuke piiridest üle, seleta iga punkti ja alapunkti lühidalt, maini ära oletatavad allikad ja sea paika oodatavad lehekülgede arvud. Kava võib alati muuta, punkte võib lisada või ära jätta.

FOTO FLICKR

Homme teen: Planeerimises peitub edu võti.

Vaga vesi, sügav põhi

LIISA KRIIPSALU

Sa oled väga eeskujulik õpilane. Seda on maininud nii sinu sõbrad Elo Tuule Järv, Helen Kasemaa ja Kristjan Kaldmaa kui ka klassijuhataja Ljubov Titova. Mis teeb sinust hea õpilase? Mis sulle õppimise juures kõige raskem tundub?

Jah, ma õpin hästi. See on ainus asi, mida võin kindlalt väita. Mul on õnneks vedanud, et mul on keskenmäärisvõime olemas, väga püsimatut ma ei ole. Olen rahulik ja suudan ühe koha peal istuda. Minu jaoks on kõige suurem probleem see, kui ma pean õppima midagi, mis mind ei huvita ja mille kohta ma tean, et tulevikus selle asjaga ma ei tegele. Mõnes mõttes on see vale, et õpin seda, mis mind ei huvita. Samas on mul ikkagi tunne, et peaksin selle hea hinde kätte saama. Ma üritan asjast aru saada, mitte lihtsalt tuupida. Treffner on selles suhtes hea kool, et tekitab ainetest vastu huvi.

Kuidas sa aja maha võtad ja koolist, tegemistest puhkad?

Linda Tarto käib Treffneri 12.d klassis. Esimese korraga Linda silma ei torkagi, aga sihid ning töekspidamised on tal kindlad. See on neiu, kes on samaaegselt nii siiras ja sõbralik kui ka tasakaalukas ja kindlameelne.

Üks võimalus on lihtsalt kodus olla, kuulata muusikat, vaadata telerit või filme. Kõige parem lõõgastus on aga alati keskkonnavaheetus, kodust üldse välja saada.

tel igal suvel folkfestivalidel käinud. Mis sind sinna tõmbab?

Huvi folgi vastu tekkis paar aastat tagasi Viru folgil. Peas käis lihtsalt klõps ära

ja Pärsia bände. Sealsete maade rütmid on eriti paeluvad. Folkmuusika on kuidagi siiralt elulähedane. Popmuusikast ei leia tavaliselt väga originaalseid sõnu, nad ei tundu siirad. Seaded on ka väga huvitavad. Eriti tore on see, kui võetakse vana regilaul ja panakse see moodsasse konteksti, siis on tulemus eriti hea. Tõeline muusikaline elamus, elu muutev kogemus. Kui saad selle folgipisiku kätte, siis ei lõpetagi seal käimist.

Töötasid Võsul käsitööpoes. Mida see töö endast kujutas? Mida sa õppisid?

Meil on Võsul suvila, sellepärast sinna ka sattusin. Töötasin eelkõige ikkagi selleks, et taskuraha teenida. Folkfestivalidel käies kulub mul alati väga palju raha ja sellepärast pean suvel tööl käima. Olin müüja, aga enam ma seal ei tööta. Õppisin teenindamist ja seda, kuidas inimesetega suhelda. Seal käis palju välismaalasi, kellega oli tore suhelda. [Muiates] Sain teada, et venelastel on tavaliselt kõige paksem rahakott.

Sa tegeled palju kunsti-

Tõeline kunstihing: Oluline oli puhas joonistamisrõõm.

Tavaliselt käin siis sõpradega väljas. Käime näieks Genklubis või Jazzklubis kontsertidel. Tartus erinevaid üritusi ikka jagub. Vahel käime ka lihtsalt niisama pubides. Klubid mulle eriti ei meeldi. Taas puhkamisest rääkides oleks müüdugi kõige ideaalsem, kui saaks päris ära, kuskile loodusesse või teise linna. Vahel käimegi näiteks Viljandis.

Sa oled viimastel aasta-

ga. Kuidas sa kunstini jõudsid? Sündisid pliatskäes?

Praegu ma tegelikult ei tegelegi eriti kunstiga. Olen oma loomingulise poole kahjuks veidi unarusse jätanud. Aga kuidas ma selle juurde jõudsin? Olen lihtsalt joonistanud nii kaua, kui ma mäletan. Lapsena oli mu põhitegevus joonistamine, see pakkus kõige rohkem rõõmu, see tundus nii loomulik. Joonistuse ilu ei olnudki tähtis. Oluline oli puhas joonistamisrõõm. Mul oli vajadus kogu aeg joonistada. Teadsin, et isa portfelli saab alati paberit ja kui isa oli Tallinnas tööl, siis ma igatsesin teda just sellepärast, et temalt saaks paberit. Hiljem läksin Tartu Lastekunstkooli, sest joonistamine meeldis mulle lihtsalt nii tohutult. Nüüd, viimasel ajal, kui ma enam kunstikoolis ei käi, ei ole ma suuteline kooli kõrvalt piisavalt kunstiga tegelema. Seega praegu ei saa tegelikult öelda, et ma väga palju kunstiga tegeleksin.

Kui kaua sa kunstikoolis käisid?

Käisin seal kuus aastat. Viendas klassis läksin, lõpetasin üheksandas klassis. Käisin veel ühe aasta järelklassis ka, et edasi tegelema. Seal anti loomingulisi ülesandeid ja sain lisaks nähtu kujutamisele ka oma ideid kujutada. Kui tahad tulevikus kunstnikuks saada, siis pead olema väga isikupärane, suutma oma ideid luua ja kujutada. Ma ei ole endas veel seda soont leidnud, aga ma arvan, et eks see tuleb ajaga. Ma elkõige tunnen, et mul jääb just elukogemusest vajaka. Näiteks väga noori romaanikirjanikke on ka väga vähe.

Meil on koolis oma kunstiring. Kas sa seal ka käid?

Pidevalt ma seal ei käi, aga kui on mingi õpituba, siis hiilin ka ligi, et midagi uut juurde õppida. Olen käinud animatsiooni ja grafiti õpituas. See on ju nii hea võimalus õppida uut tehnikat, et kui ma ei läheks, siis oleks väga imelik.

Sa tegid oma humanitaarpraktika raames ühe animatsiooniklipi. Palun räägi sellest lähemalt.

Animatsiooni õpitoas oli ülesanne, et pidime filmi ise välja mõtlema ja ise selle ka teostama. Mul tuli mõte ja ma tegin selle ikkagi ära. See oli väga vaevaline ja raske, sest animatsioon on kõige tüütum asi, mida teha. See võtab tohutult aega. Tegin selle pooleldi joonisfilmina ja see tähendas, et pidin iga kaadri eraldi välja joonistama. Ühes sekundis on 24-25 kaadrit, seega juba ainuüksi minutilise filmi tegemine on väga mahukas töö. Ma joonistasin kaks blokki paberit mõlemalt poolt täis. Tulemus oli ... no ma ei tea. Mu lähematele sõpradele meeldis, aga ma ei tea, kui palju see teisi kõnetab. Ise olin ma tegelikult rahul, et ma sellega ikkagi lõpuni läksin.

Millest sa oma filmi tegid?

Tegin animatsiooni sellest, kuidas kunstniku looming -

figuur paberil - ärkab ellu. Ta tahab ise hakkama saada ja hakkab kunstiteose raamidest väljapääsu otsima. Lõpuks osutub see mõtte- tuks ja ei toimi.

Vaata Linda animatsiooni ka ise!

Mis sind inspireerib?

Varem arvasin ma, et inspiratsioon peab tulema väga otsestest allikatest, loodusest või kellegi jutust, mõnest filmist. Nüüd arvan, et see tuleb täiesti suvaliselt. Kõik kogemused sulavad ühte ja mingil hetkel torkab mingisugune idee pähe, mingi pilt jookseb silme eest läbi.

Eeskujulik õpilane: Linda armastab puhata linnast väljas.

Täpset allikat ei saagi üles leida. Hiljem on siiski võimalik teatud seoseid näha. Vahel ongi nii, et teose tõlgendajad, näiteks kunstialoolused, tunnevadki kunstnikku paremini kui ta ise.

Mida sa tulevikus teha kavatsed?

Ma teen praegu Eesti Kunstiakadeemiasse katseid. Kuna need katsed on suhteliselt karmid, siis veel ei tea, kuidas see kõik lõpeb. Minu jaoks on tähtis, et ma ei põeks tulevikku pärast liiga palju ja oskaksin arvestada seda, et elu võib ette visata täiesti seninägematuid võimalusi. Tegelikult ei tea kunagi ette, kuidas elus läheb. Võid näiteks kunstikoolist alustada ja lõpetada arstina. Kui ma kunstiaкадеemiasse sisse ei saa, siis lähen näiteks Tartu Ülikooli inglise keelt õppima. Minu jaoks on oluline see, et ma saaksin õppida seda, mille vastu suurt huvi tunnen.

Flirt õppimisega tööle ei hakka

OTO TUUL

Tunned, et ei ole oma arvestustulemustega rahul? Tunned, et ei oska vajalikku materjali ära õppida? Õpid alati viimasel õhtul enne tööd? Sellisel juhul mõned nõuanded professionaalidelt: kuidas õppida?

TRIIN ULST
PSÜHHOLOOG

Millised probleemid õppimisel tekivad?

Probleeme on erinevaid. Kõige rohkem segavad sellised probleemid, mis takistavad head edasijõudmist koolis: see, mis õpid, ei jää meelde, aega ei osata planeerida, keskendumisprobleemid, kuulamise ja konsepteerimise oskused, tekstist arusaamine.

Miks need probleemid teki- vad, kas neid saab ennetada?

Väga tihti ei teadvustata, et õppimine ei ole iseenesestmõistetav, vaid seda ongi vaja õppida, ja kui seda teadvustada ja sellest rääkida, siis see ongi parim ennetus. Mitte arvata, et see on midagi täiesti lootusetut, vaid läbi mõelda, mida ma õpin, miks ma õpin, kuidas ma õpin

Kuidas lahendada õppimisprobleeme?

Igal probleemil on oma kindlad lahendused. Kõige olulisem on teha enda-

le õppimise plaan: mida ja millal ma õpin, eriti kui on mahud suured; ja arvestada sinna sisse vajadus puhkusele - ei ole niimoodi, et õpin 5 tundi jutti ja siis on õpitud, enamasti see ei tööta. Keskendumiseks on vaja luua endale sobiv keskkond, kus ei ole segajaid. Praegu on igasugused internetivõimused aktiivselt kasutuses, need oleks hea kõrvale jätta. Võib tunduda küll, et mis see siis ära ei ole, kui Facebook taustaks lahti on, aga korraks sinna vaatamine viib tähelepanu mujale ja tuleb uuesti hakata keskendumisele. Läheb topeltaeg ja topeltenergia.

Materjaliga ümberkäimisel selle süstematiseerimine, osadeks jagamine, skeemide ja jooniste tegemine, kui on rohkem visuaalse õppimistiliga inimene. Kasutada erinevaid meeli: vaadata, kuulata, läbi rääkida, kirja panna, ise teistele õpetada. Igasuguste uute oskustega on oluline, et neid võimalikult ruttu ja sageli kasutada.

Milliseid probleeme esineb mate- maatika õppimisel?

Võib-olla mingi paaniline hirm eksida, et teed valesti ja siis on häbiväärne. Ei ole ju meeldiv tunne tunnustada, et ma ei saanud hakkama. Teiseks mingi mõttelaiskus või absoluutne huvipuidus, tunne, et mulle ei lähe seda kunagi vaja, mis ma siis pingutan.

Näen suurima probleemina seda, et õpilased ootavad, et valmis teadmine pannakse neile pähe, nad ei ole valmis ise vaeva nägema. Mingilgi määral pead sa ise selleni jõudma, isegi kui läheb valesti, siis läheb valesti. Esimene kord läheb valesti, teine kord enam ei lähe.

Milline on õige viis õppida?

Matemaatikast rääkides – oleks õige võimalikult palju erinevaid ülesandeid üritada ise läbi teha. Lõpuks on õpikus olemas näited, mille järgi võib proovida ja nii edasi. Kõik on selline enesetsundi küsimus, et hakata ennast uskult otsast nii-öelda läbi närима. See, et ma võin mingeid konsultatsioone teha, see on ka üks asi, aga siis olen mina aktiivne, aga mitte et õpilasel oleks huvi. Õpilastepoolne põhiline huvi on see, et ma hindu saaksin, pole oluline, kas ma sealjuures mingi teadmise saan.

KERLI ORAV-
PUURAND
MATEMAATIKAÕPETAJA

tööle ei hakka

Miks peetakse kunstiajalugu nii raskeks aineks?

Puudub suur motiiv, ei ole seal mingit tulusat ametikohta taga, et milleks seda kunsti hiljem vaja läheb. Samuti on moodne kunst sageli seotud rumalate skandaalidega, mis ka võib-olla tõukab tõsist õpilast sellest aimest eemale. Ma arvan, et kõik ei olnud siiski vaimustuses ka sellest näitusest, mis Kivisilla pildigaleriis sügisel vaadata oli. Mõned olid muidugi suures vaimustuses, aga mõned tõsisemad noormehed ja tütarlapsed kehtasid õlgu ja aine prestiižile see ka mõjub. Suured skandaalid, kõiki see ei vaimusta.

Kuidas toime tulla suure teksti- mahuga?

Parim õppimisviis on siiski kirjutada ja siis ka lugeda. Seda on ka õppimispsühholoogid kindlaks teinud, et nii omandab õpilane kõige paremini teksti: kui ta kirjutab oma konseptis olulisemad asjad üles ja pärast siis loeb sellele juurde ka õpiku teksti. Nii et ma nõuan ka konsepti kõigilt õpilastelt just selle pärast, et nii omandab inimene kõige paremini õpitava aine, kui ta kirjutab ja samas loeb.

PRIIDU BEIER
KUNSTIAJALOOÕPETAJAAARE RISTIKIVI
AJALOOÕPETAJA

Millised probleemid esinevad õpilastel ajaloo õppimisel?

Erinevatel õpilastel on erinevad probleemid, mõnel ei ole üldse mingeid probleeme, aga mis on, mis üldiselt teeb ajaloo õppimise keerukaks, on see, et gümnaasiumiastmes peaks olema rõhk mõistmisel, seoste tajumisel, tervikpildi loomisel. Selle jaoks ongi vaja aega lihtsalt ja seda gümnaasiumiastmes ei jagu, kogu aeg on kiire. Erinevates ainetes, ka ajaloo, on materjali maht üsna suur ja sellepärast tegelikult õpitakse ära, aga ei ole aega läbi mõelda seda, mis õpitud on.

Mismoodi neid probleeme lahenda- dada?

Mulle tundub, et juba on astunud samm õiges suunas sellega, et humanitaaridel ajaloo maht ei ole muutunud ja kui nüüd kaob ära riigeksam, siis me saame rahulikult võtta ja ise valida, millele keskenduda. Esmene samm on sellega tehtud. Järgmine asi, see, kuidas õpilased järgi tulevad, siin ei ole seda niisama lihtne öelda, iga õpilane on omaette indiviid ja igal ühel on erinevad arusaamad ja mõnel õpilasel ei olegi probleeme.

Mida õpilane võiks teisiti teha?

Kõigepealt peaks teadma seda, mis on tähtis. Tähtis ei tohiks olla ainult hea hinde saamine. Kui võtta eesmärgiks saada kõikides ainetes maksimumhinded, siis ongi see, et kogu aeg on kiire ja ei ole aega millessegi süveneda. Kui mõelda sellele, et ma tahan mõista, siis ma kujutan ette, et see võtab natuke pingeid maha ja siis ongi võimalus ise rahulikult lugeda, mõelda ja süveneda. Mul on seda jällegi keeruline ette öelda kas või klassijuhatajana, ma ikka tahan, et mu õpilastel oleksid head hinded ja see surve on ju olemas. Heakene küll, et riigeksamit enam ei ole ajaloo, aga keskmist hinnat ikkagi vaadatakse. Selles mõttes ma saan aru, et see on natuke silmakirjalik öelda, et ärge pingutage hinnete pärast, vaid katsuge tõesti mõista ainet ja seadake see tähtsamaks kui trenn või lihtsalt tuupimine. See, mida ma hindan või ootan õpilaste juures, on seesama mõistmisoskus. Vähem tuupida ja rohkem mõelda.

Uudishimu ja avatus aitavad omandada kõiki üsna keerulisi teemasid. Kui ma näen tänaval oma endist õpilast, ei tule mulle kunagi meelde, mis ta hindu saaks või ühiskonnaõpetuses. Meelde tuleb see, milline ta oli, kas silmad särasid või mitte.

Rakvere teatri lavastus

„Nullpunkt“

MARIA ROBERTA ORG

2011. aasta 23. septembril esietendunud Jaanika Juhansonil lavastus „Nullpunkt“ põhineb Margus Karu samanimelisel üledukal romaanil. Lugu räägib Tallinna noorukist Johannesest, kes seisab silmitsi pingetega ühes eliitkoolis ning peab rinda pistma oma keerulise perekonnaeluga. Lavastust on kerge jälgida,

sest näitlejad on vahetud ja suudavad end mitmel moel samastada märgitava karakteriga. TÕ Viljandi Kultuuriakadeemia tudengid loovad teatrisaalis kaasahaarava õhkkonna. Lavatükki on põimitud mõnused muusikapalad, mis seovad loo üheks tervikuks. Lavakujundus on minimalistlik, mis sobib looga kokku nagu rusikas sil-

maauku. Laval on ainult kastid, mida näitlejad nihutavad kogu tüki vältel. Tekib huvitav ja dünaamiline täiendus inimeste suhtlemisele.

ERIK MARKUS (IO.E) SOOVITAB:

„PAL-TÄNAVA POISID“ - F.MOLNAR

RAAMAT

„KADUNUD 60 SEKUNDIGA“

FILM

„NULLPUNKT“

ETENDUS

HANDO RUNNEL SOOVITAB:

RAAMAT SARI „EESTI MÖTTELUGU“

FILM „VIIMNE RELIIKVIA“ & „KEVADE“

ETENDUSE SOOVITAMISE ASEMELE VASTAS KIRJANIK: „TEATRISSE EI OLE UUEMAL AJAL ENAM TAHTNUD MINNA. PALJUD ETENDUSED ON MUUDETUD ROPUKS JA LABASEKS. NÄITLJATEST HAKKAB HALE.“

„Viimne reliikvia“

ANDREA UIBO

Kui Eduard Bornhöhe oma romaani „Vürst Gabriel ehk Pirit kloostri viimase päevad“ kirjutab, ei osanud ta ilmselt arvatagi, et sellest saab ühe Eesti kultusfilmi alustala. Filmi käsikirja autor Arvo Valton ei osanud ehk ette näha, et tema 1969. aastal esilinastunud filmi kirjutatud laused jäävad hittideks aastakümneteks. Miks see nii on? Sellele küsi-

musele peab igaüks filmi vaadates ise vastuse leidma. Keda paelub Agnese ja Gabrieli romantiline armastuslugu, kellele on oluline vabadusmõtte levitamine, kes naudib ilusaid eestimaiseid loodusvaateid. Paljudele pakuvad eheda elamuse Paul-Eerik Rummo kirjutatud ja Peeter Tooma karuse häälega esitatud filmilaulud. Mõnda vaatajat paeluvad head võitlusseenid ja nõudlikud näitlejatööd: tõsisel-naljakad kloostrielanikud, blondid kaunitarid, kuum Gabriel.

Tegevus toimub 16. sajandi Liivimaal ja film pakub võimaluse oma ajaloolaseid teadmisi pisut täiendada. Nagu ütleb vaba mees Gabriel: „Ma pole see, kes ma olin eile.“, nii pakub ka see film mõtteid minevikust ja olevikust.

FOTO FILMLEVI.EE

SIGRID SELBERG SOOVITAB:

RAAMAT „FIBER OPTIC CHEMICAL SENSORS AND BIOSENSORS“ WOLFBEIS

FILM „KÄÄBIK“ (2012)

ETENDUS „CASANOVA“

Vanemuise ballett „Casanova“

ANNEMARI SEPP

Ma võin tunnista, et ballett pole alati olnud mu lemmik. See oli midagi kauget, kuni ma nägin etendust „Casanova“.

„Casanova“ ei ole lihtsalt järjekordne ilusa tantsuga balletietendus – see on midagi enam: segu barokist ja kaasajast, on kirge, armastust ja truudusetust. Ta jutustab loo, mida

on kuulnud kõik, aga mille tundma õppimine võtab aega. Belgia koreograaf ja lavastaja David Sonnenbluck on pannud tantsijad kõnelema läbi jalgade.

Tantsijate soolod ja duetid oli dünaamilised, väga hästi kokku pandud ning ülihästi esitatud. Samas - kui laval oli

korraga üle kolme tantsija, siis kadus ühtlus ning tants muutus ebasünkroonseks.

Lavadekoratsioonid olid napid: üks peegel ja üks kardin, kuid sellest piisas, et muuta kogu etendus mängulisemaks. Just tausta lakoonilisuse tõttu kerkis esiplaanile tants, inimkeha liikumine ning kogu tundetulv, mida publikule edasi anti.

Muusikalisest vaatepunktis ei tundnud Sonnenbluck vististi hirmu mitte millegi ees. Omavahel olid põimunud nii araabia maadest pärit rahvusmuusika kui Jaapani poplood. Ei puudunud karnevale meenutavad hoogsad tantsud ning Belgia kaas-aegne muusika. Kõige selle vahele oli suudetud põimida ka Mozart, Vivaldi, Händel ja Stravinski. Ma arvan, et ei ole palju lavastajaid, kes oskaks sellisel moel kombineerida nii erinevaid muusikažanre maailma eripakkadest.

Selles etenduses oli midagi, mis pani mu südame kiiremini põksuma, ning ma arvan, et ma pole ainus, kelle arvates oli see vaatepilt meelilendav ning midagi rohkemat kui lihtsalt tants. Ma võin ausalt tunnista, et „Casanova“ võitis mu südame.

FOTO VANEMUISE.EE

Hulluks minna võib hiljem

ELIISA ÜLEVAIN

20 minutit puudub kümnest, oled kuuendat korda tualetti sisenemas. Keha katab külm higi ja Sul on tunne, et kõik Sinu 12 aasta jooksul kogutud teadmised on korraga peast pühitud. On eksamite aeg! Selleks, et vältida eksamihommikul närvivapustust, küsisime õpetajatelt ja psühholoogilt nõu.

Kuidas vabaneda eksaminärvist?

HELE KIISEL: Aine tuleb selgeks teha ja siis pole põhjust muretsemiseks ning väike närv peabki olema. Enne eksamit sügavalt sisse hingata.

ÜLLE HÜVA: Närveerimine on individuaalne. Närveerimine käibki eksamitega kaasas ja tuleb isegi kasuks.

TOOMAS JÜRGENSTEIN: Minul oli keskkooli lõpetades järgmine meetod: nõukogude aja raha- sel ajal suurim vaskne münt - 5-kopikaline - tuli enne

eksamile minekut kinga sisse talla alla panna. See andis koduse tunde ja tekitas turvatunde ja rahu. Hiljem tegin sama mündiga ära ka ülikooli sisseastumiskatsed, kuid viimane eksam tuli neli ning üle Kaarsilla minnes taipasin, et ilmselt mündi võlujõud on lahtunud ning heitsin 5-kopikalise Emajõkke. Abiturientidel soovitan mõelda koduste kindlate asjade peale.

HELGI TERING: Enne magama minekut juua teed meega. Hästi aitab ka massaaž.

TIINA PLUUM: Tähtsad on järjepidev töö, usk oma teadmistesse, liikumine looduses. Mitte mõelda eksamite peale,

vaid sellele, mis on sulle elus tähtis on.

AARE RISTIKIVI: Rahustada närvi looduses, sobib ka botaanikaaed.

ÜLLE SEEVRI: Ikka looduses olla - kuulata linnulaulu, imetleda öitsvaid lilli.

PSÜHHOLOOG TRIIN ULST: Närv tuleb meie enda mõtetest, mida on võimalik teadlikult kontrollida. Enne eksameid mõelge objektiivselt ja kaitsetult läbi kõik, mida teate, tehke endale selgeks, et väike närv on normaalne, kuid vältige hulluks minemist. 20 minutit enne eksamit aitavad sügavad sisse- ja väljahingamised.

Riigieksamid 2013

EKSAM	AEG	EKSAMINANTIDE ARV HTGS
EESTI KEEL	29. APRILL	177
ÜHISKONNAÕPETUS	3. MAI	78
INGLISE KEEL (KIRJALIK) / (SUULINE)	7. MAI / 8.-10. MAI, 13.-14. MAI	169
SAKSA KEEL (KIRJALIK) / (SUULINE)	15. MAI / 16.-17. MAI	9
MATEMAATIKA	20. MAI	138
BIOLOOGIA	24. MAI	68
AJALUGU	28. MAI	48
KEEMIA	7. JUUNI	80
FÜÜSIKA	11. JUUNI	13

Naised vetsusabab rääkisid

MARIA ROBERTA ORG

Tunnilõpukella kõlades arutavad neid välkkiirelt asju pakkides strateegiliselt kavalamat teekonda WC poole. Plaan paika pandud, sööstavad näitsikud lahingusse. Enamik võtab lahingukaaslase käevanngu, et seltsis segasem oleks. Nähes kedagi teisest koridori otsast WC poole minemas, kiirendavad nad sammu, et olla varem kabiinis. Eks ta ole. Võib-olla oleks kergem käia kiiresti üksi ära ja ülejäänud vahetunni laterdada sõbrannaga maast ja ilmast. Tualett ongi ehk liiga avalik koht, et rääkida oma viimastest crush'idest.

Kui olla päris aus, siis on meil suurepärane kool. Ei tahakski midagi halba öelda. Paraku on Miilangu naispere arvates meil liiga pikad tualetijärjekorrad.

Siiski, kui strateegia ei tööta ja jalad piisavalt kiired pole, on vaja leida tegevust kabiini vabanemist oodates. Kes kordab eelseisvaks tööks, kes otsib uusi tutvusi. Soovitus nendele, kes pole veendunud, et hea sõbra võib leida endale tualetisabast – proovige uuesti järgmisel vahetunnil.

Tegelikult on majas veel tualette. Kolmnurgaga ukse võib leida näiteks söökla või kolmandal korrusel puhkeruumi juures. Ei teeks paha väike tühjenduskäik enne pikka ja kurnavat õppetundi, või mis? Kooliklatš jääb kuulmata, see-eest on tagatud rahu.

Kui eelistate kindlasti pikka saba aatriumilähedase käim-

Vetsusaba: Mõnel vahetunnil on järjekord lausa uksest välja.

la ukse taga, siis ärge seiske tropina WC ukse ees, sest rebastele on terve aasta korrutatud: „TUALETIUKS PEAB KÄIMA KINNI! KAS SA KODUS JÄTAD LAHTI?” Vaesed rebased suruvad nüüd teid lihtsalt ukse vahele, sest tahavad korraldust täita. Tagatipuks jätkem meelde, et WC on eelkõige oma looduslike vajaduste jaoks, mitte enda peegli ees imetlemiseks või oma halva juuksepeäeva üle kurtmise jaoks. Koolis on ka teisi peegleid, küll vähe, aga neid on. Oma taskupeegli võib ju jätta enda riidekappi, et alati enda heas välimuses saajaprotsendiliselt kindel olla.

Nagu kaks tilka vett

LENIN

ÕP. RISTIKIVI

KILLUD

"Ülikooli Kunstmuuseumisse?! Seal on ju kõik juba käinud. Olid ajad, kus iga õpetaja viis sinna, kui midagi muud teha polnud." - A. Saarva

"Teate ju, Raadil on see mälestus...märk, autahvel... mälestusmärk...autahvel...-kivi!" - A. Ristikivi

"Ma olen selline imelik mees, mulle meeldivad veidrustega inimesed.. Üks naine oli näiteks, selline, igale ühele ei meeldiks. a mulle meeldis. Väga emotsionaalne oli." - P. Beier

"Sel aastal siis mmjah, toimuvad Treffneri koolis igasugused erinevad uuendused jammmfpm muudatused... ainult et õpetaja Beier on ikka samasugune." - P. Beier

"Statistika on nagu miniseelik: lubab palju, aga ei näita midagi." - M. Reemann

"Suvi on olnud selline... üsnagi jahe ja kõle, ilmselt on siis ka tüdrukud natuke rohkem närvis" - P. Beier

"Armastus püsib maksimaalselt aasta või 2, siis tuleb edasi juba kohustus. Mitte midagi ei saa siin maailmas usaldada. Ainult iseennast, kui oled terve mõistuse juures ja kaine." - P. Beier

"On ka olemas inimesi, kelle tööks ongi oma aja raiskamine "maaväliste sissetungijate" kohta info otsimise ja oma teooriate koostamisega." - P. Beier

HEAD PÕRUMIST!